

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет
імені Петра Могили

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор ЧНУ імені Петра Могили

Л.П. КЛИМЕНКО

«*16*» *вересня* 2020 р.

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
для вступу на 5 курс навчання зі спеціальності
«035.01 Українська мова та література»

Миколаїв - 2020

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступний іспит на 5 курс з української мови та літератури є формою контролю рівня теоретичних та практичних знань абітурієнтів або студентів інших навчальних закладів. У межах цього іспиту перевіряється та оцінюється практична та теоретична підготовка майбутніх студентів ЧНУ ім. Петра Могили з української мови та літератури, а саме: сформованість мовних, мовленнєвих, планувальних й організаційних навичок та умінь.

Мета фахового вступного випробування зі спеціальності для вступу на 5 курс полягає в перевірці теоретичних знань та практичних умінь і навичок вступників та їхньої готовності до здобуття академічного ступеня магістра за спеціальністю «035.01 Українська мова та література».

I. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Українська мова

Вступ. Українська мова – державна мова України.

Українська мова – національна мова українського народу, одна із форм вияву його національної культури.

Походження і розвиток української мови, її місце серед інших мов. Сучасні теорії витоків української мови. Роль І.П.Котляревського і Т.Г.Шевченка у становленні сучасної української літературної мови.

Мова як суспільне явище. Функції мови.

Літературна мова як унормована форма загальнонародної мови. Територіальні діалекти української мови.

Поняття про норми літературної мови. Норми літературної мови і культура мови. Українська мова як система. Рівні мови. Мовні одиниці.

Фонетика і фонологія. Культура мовлення.

Предмет і завдання фонетики. Фонетичне членування мовного потоку. Фонетична фраза. Склад як частина фразового такту. Типи складів. Основні правила складоподілу в українській мові.

Звуки мови. Творення звуків. Будова мовленнєвого апарату. Активні й пасивні органи мовленнєвого апарату. Артикуляція і артикуляційна база.

Система фонем сучасної української літературно мови. Класифікація голосних фонем.

Класифікація приголосних фонем. Поняття про фонему. Основний вияв (інваріант) і варіант фонем. Асиміляція і дисиміляція приголосних.

Фонетичний аналіз слова.

Поняття про чергування фонем. Чергування варіантів однієї фонемі. Чергування фонем.

Найдавніші чергування. Чергування голосних у дієслівних коренях: /e/ - /o/; /i/ - /a/; /e/ - /i/; /o/ - /a/; /e/ - /и/ - /фонемний нуль/; в іменникових коренях: /o/ та /e/ - /фонемний нуль/; в іменникових суфіксах: /o/ та /e/ - /фонемний нуль/. Фонетичні умови чергування давніх /o/ та /e/ з /i/. Зміна /e/ на /o/ після шиплячих та й, чергування /y/ з /в/, /i/ з /й/, чергування /и/ у звукосполученнях /ри/, /ли/ з /o/ або /e/.

Чергування приголосних фонем при словозміні й словотворенні: /г/, /к/, /х/, /ж/,

/ч/, /ш/, /з'/, /ц'/, /с'/.

Зміни приголосних /г/, /к/, /х/, /ж/, /ч/, /ш/, /з/, /ц/, /с/ перед прикметниковим суфіксом -ськ(ий) та іменниковим -ств(о). Чергування приголосних перед суфіксом -ин(а).

Культура мовлення. Уміння артикулювати звуки мови в різних позиціях. Засоби милозвучності в українській мові. Фонетичні синоніми.

Наголос. Його роль у розрізненні слів і їх форм. Характер українського наголошення. Основний і побічний наголоси у складних словах. Логічний і фразовий наголоси. Стилiстичне використання наголосу. Функції логічного наголосу в художній літературі.

Палаталізація. Співвідносність приголосних за твердістю-м'якістю.

Подовження приголосних, що виникло внаслідок прогресивної асиміляції. Випадки подвоєння і подовження приголосних в українській мові.

Правопис сумнівних приголосних.

Орфоепія і культура мовлення.

Орфоепія як розділ мовознавства. Поняття «орфофон». Значення орфоепічних норм, причини їх порушення. Орфоепічні норми української літературної мови: вимова голосних і приголосних звуків, а також окремих звукосполучень; вимова слів іншомовного походження.

Орфоепічний аналіз слова. Орфоепічний словник.

Графіка.

Виникнення і розвиток письма. Роль писемності в житті суспільства. Основні етапи і типи письма: піктографічне, ієрогліфічне, фонологічне (складове, буквено-звукове).

Слов'янські азбуки – глаголиця і кирилиця. Основні форми кириличного письма: устав, півустав, скоропис, в'язь.

Українські алфавіти (азбука). Апостроф, знак наголосу, розділові знаки. Історія розділових знаків. Співвідношення між буквами українського алфавіту і звуками української літературної мови.

Орфографія. Культура мовлення.

Поняття орфографії. Співвідношення орфографії з графікою та орфоепією. Відомості з історії української орфографії. Основні принципи української орфографії – фонетичний, морфологічний, традиційний (історичний) та диференціюючий.

Поняття про орфограму. Типи орфограм.

Написання слів разом, окремо і через дефіс. Графічне скорочення слів. Правопис часток не, ні.

Правопис слів іншомовного походження. Орфографічний аналіз тексту.

Культура мовлення. Робота з орфографічним словником. Перевірка написання слів і словоформ.

Історія української орфографії.

Уживання великої букви. Правила написання прізвищ і географічних назв. Правопис найуживаніших префіксів і суфіксів. Правила переносу частин слова із рядка в рядок.

Лексикологія і культура мовлення.

Лексикологія як розділ мовознавства. Слово – одиниця мови. Значення слова і поняття. Багатозначні й однозначні слова. Пряме й переносне значення слова.

Основні види переносного вживання слова – метафора, метонімія і синекдоха.

Омоніми, їх види (омофони, омографи, омоформи). Стилiстичне використання омонiмiв.

Синоніми, їх типи. Синонімічний ряд. Стилiстичне використання синонімiв. Словник синонімiв.

Антоніми, їх типи. Стилiстичне використання. Словник антонімiв.

Пароніми. Словник паронімiв. Стилiстична роль паронімiв. Усунення стилістичних помилок, викликане змішуванням паронімiв.

Загальні і власні назви. Поняття про ономастику.

Склад сучасної української лексики за походженням. Спільнослов'янські та власне українські слова. Старослов'янiзми в складі української лексики.

Запозичення з інших мов (грецизми і латинізми; слова тюркського походження; слова, запозичені із західноєвропейських мов). Інтернаціоналізми. Слова українського походження в інших мовах.

Активна і пасивна лексика. Застарілі слова (історизми, архаїзми) та їх стилістична роль. Неологізми. Типи неологізмiв: загальномовні, індивідуально-авторські. Власне українські лексеми.

Стилiстичне використання різних груп лексики в мові художньої літератури. Лексичний аналіз слова.

Культура мовлення. Вживання слів відповідно до їхнього значення. Доречне використання слів у переносному значенні стилістично забарвлених слів, лексичних повторів і синонімiв як засобу зв'язку речень у тексті, а також синонімiв для уникнення невинуватених повторів

Робота над синонімічним словником: добір за словником і текстами художнього й інших стилів синонімічних рядів, встановлення смислових і стилістичних відмінностей між словами в межах синонімічного ряду. Вправи на розрізнення синонімiв і однокореневих слів.

Лексика української мови з погляду її стилістичного використання. Загальноновживані слова. Побутова, суспільно-політична, професійно-виробнича, офіційно-ділова, науково-термінологічна лексика. Поняття терміна і термінології. З історії граматичних термінів.

Емоційна лексика (слова з позитивним і негативним забарвленням). Розмовно-просторічні слова. Діалектизми та жаргонізми. Особливості лексико-семантичної системи рідної говірки. Етикетна лексика.

Фразеологія і культура мовлення. Лексикографія.

Поняття про фразеологію. Джерела фразеологізмiв.

Класифікація фразеологізмiв. Стилiстичні функції фразеологічних одиниць. Фразеологічні новації останніх років. Фразеологічний розбір.

Культура мовлення. Вживання фразеологізмiв із стилістичною метою. Робота з фразеологічними словниками.

Поняття про лексикографію. З історії української лексикографії. Типи словників: енциклопедичні й лінгвістичні. Різні типи лінгвістичних словників, їхня будова і правила користування ними. Найвидатніші вчені-лексикографи.

Морфеміка (Морфемна структура слова).

Морфеміка як учення про будову слова. Поняття про найменші значущі частини слова – морфеми. Типи морфем. Варіантність морфем.

Основа: непохідна і похідна – вільна (незв'язана), зв'язана. Морфемний аналіз

слова. Морфемний словник.

Культура мовлення. Спостереження над уживанням слів із суфіксами емоційної оцінки в художніх творах.

Історичні зміни морфемного складу: спрощення, перерозклад, ускладнення. Стилїстична роль префіксів і суфіксів.

Словотвір.

Поняття про словотвір. Словотворення як джерело збагачення лексики. Основні одиниці словотворчої системи мови: словотворчий тип, словотворче гніздо, словотворчі засоби (ресурси), способи словотворення.

Похідні та твірні слова. Твірна основа. Форманти (словотворчі суфікси, префікси, інтерфікси, постфікси, афіксоїди, суфіксоїди та префіксоїди). Основні способи творення слів в українській мові – морфологічний і неморфологічний. Морфологічний: афіксальний, безафіксний, складання; неморфологічний: морфолого-синтаксичний, лексико-синтаксичний, лексико-семантичний. Стилїстичні властивості повторів.

Словотвірний словник. Словотвірний аналіз слів. Поняття про етимологію. Етимологічний словник. Робота над «Морфемним словником».

Граматика. Морфологія.

Предмет граматики української мови. Розділи граматики. Граматична категорія. Граматичне значення. Граматична форма. Єдність граматичного і лексичного значень слова. Основні засоби вираження граматичних значень слова.

Морфологія як розділ граматики. Принципи виділення частин мови.

Система частин мови в українській мові. Перехід слів з однієї частини мови в іншу. Визначення лексичного значення, морфологічних ознак, синтаксичної ролі слів, що належать до різних частин мови.

Іменник.

Значення іменника, його морфологічні ознаки і синтаксичні функції. Семантико-граматичні категорії: іменники загальні і власні, істоти та неістоти, конкретні й абстрактні, одиничні та збірні, предметні та речовинні.

Граматичні категорії іменника: рід, число, відмінок.

Основні критерії диференціації іменників за ознакою роду (синтаксичний, морфологічний, семантичний, словотвірний). Іменники спільного роду. Рід невідмінюваних слів та аббревіатур. Стилїстичне вживання паралельних форм роду іменників.

Категорія відмінка. Основні значення відмінків. Кличний відмінок, особливості його вживання.

Типи відмін іменників. Поділ іменників I і II відмін на групи. Відмінювання і правопис відмінкових закінчень іменників I–IV відмін. Відмінювання іменників, що мають лише форми множини. Відмінювання іменників, що мають форму прикметників. Незмінювані іменники.

Стилїстичне вживання синонімічних форм відмінкових конструкцій іменника. Наголос в іменниках при відмінюванні.

Морфологічний аналіз іменників.

Категорія числа, її значення й граматичне вираження. Іменники, що вживаються у формах однини і множини. Стилїстичне вживання паралельних форм числа іменників.

Словотвір іменників. Продуктивні способи творення іменників. Наголос при утворенні іменників.

Правопис іменникових суфіксів. Правопис складних іменників.

Прикметник.

Значення прикметника, його морфологічні ознаки й синтаксичні функції.

Лексико-граматичні групи прикметників. Якісні прикметники, їх ознаки. Ступені порівняння якісних прикметників. Стилістична роль простої і складної форм вищого і найвищого ступенів порівняння прикметників. Повні й короткі форми якісних прикметників. Стягнені і нестягнені форми.

Відносні прикметники. Присвійні прикметники. Перехід прикметників із одного розряду в інший. Відмінювання прикметників. Тверда і м'яка групи прикметників. Правопис відмінкових закінчень прикметників.

Способи творення прикметників. Наголос у прикметниках. Субстантивація прикметників.

Правопис прикметникових суфіксів. Правопис складних прикметників.

Числівник.

Значення числівника, його морфологічні ознаки і синтаксичні функції. Числівники кількісні і порядкові. Розряди кількісних числівників за значенням (власне кількісні, неозначено-кількісні, збірні, дробові) і будовою (прості, складні, складені).

Творення числівників. Відмінювання і правопис кількісних числівників. Зв'язок кількісних числівників з іменниками.

Стилістичне використання числівників.

Порядкові числівники, їх відмінювання. Наголос при відмінюванні числівників. Правопис числівників. Правопис складних іменників і прикметників, до складу яких входять числівники.

Займенник.

Значення займенника, його морфологічні ознаки і синтаксичні функції. Розряди займенників за значенням.

Правопис займенників. Стилістичне вживання займенників. Перехід слів інших частин мови в займенник (прономіналізація). Наголос у займенниках.

Відмінювання займенників, співвідносних з іменниками. Відмінювання займенників, співвідносних з прикметниками. Відмінювання займенників, співвідносних з числівниками.

Дієслово.

Значення дієслова, його морфологічні ознаки і синтаксичні функції. Дієвідмінювані, відмінювані і незмінні форми дієслова. Неозначена форма дієслова (інфінітив) як початкова форма дієслова.

Категорія виду дієслова. Творення видових форм. Одно- та двовидові дієслова. Категорія перехідності дієслова, способи її вираження. Категорія стану дієслова (активний, пасивний, зворотно-середній, нульовий). Зв'язок категорії стану з перехідністю і неперехідністю дієслів.

Дієслово як частина мови. Категорія особи дієслова. Значення форм першої, другої і третьої особи, їхнє морфологічне вираження.

Безособові дієслова. Категорія числа. Дієвідмінювання дієслів. Дві основи дієслова. Категорія способу дієслова. Основні значення дійсного, умовного і наказового способів дієслова. Синонімія способів. Правопис дієслів наказового способу.

Уживання особових і часових форм дієслів зі стилістичною метою. Способи

творення дієслів. Наголос у дієсловах. Морфологічний аналіз дієслів.

Культура мовлення. Використання особових і часових форм дієслів зі стилістичною метою. Уживання особових форм в узагальнено-особовому і неозначено-особовому значенні в односкладних реченнях. Стилїстика особових форм на *-но, -то*.

Категорія часу дієслова. Значення теперішнього, минулого і майбутнього часу. Давноминулий час. Творення часових форм дієслова. Уживання форм одного часу замість іншого. Архаїчні групи дієслів. Вимова і правопис особових закінчень дієслів теперішнього і майбутнього часу.

Дієприкметник.

Дієприкметник як форма дієслова. Дієслівні й прикметникові ознаки дієприкметників. Активні й пасивні дієприкметники теперішнього і минулого часу, їх творення і вживання. Відмінювання дієприкметників. Перехід дієприкметників у прикметники (ад'єктивізація) й іменники (субстантивізація).

Морфологічний аналіз дієприкметників. Культура мовлення. Синоніміка складних і простих речень з дієприкметниковими зворотами.

Правопис дієприкметників. Наголос у дієприкметниках. Безособові дієслівні форми на *-но, -то*.

Дієприслівник.

Дієприслівник як форма дієслова. Дієслівні та прислівникові ознаки дієприслівника. Дієприслівники недоконаного виду (теперішнього часу) і доконаного виду (минулого часу).

Творення і вживання дієприслівників. Перехід дієприслівників у прислівники (адвербіалізація).

Правопис дієприслівників. Наголос у дієприслівниках.

Культура мовлення. Правильне вживання дієприслівників в усному та писемному мовленні. Використання дієприслівникового звороту як засобу зв'язку речень у тексті, дотримання інтонацій речень із дієприслівниковими зворотами. Творення дієприкметників і дієприслівників.

Прислівник.

Значення прислівника, його морфологічні ознаки і синтаксична роль. Структурно-семантичні розряди прислівників: означальні, обставинні та безособово-предикативні. Прислівник у початковій школі.

Творення прислівників. Правопис прислівників. Наголос у прислівниках. Стилїстичні особливості прислівників із суфіксами емоційної оцінки. Морфологічний аналіз прислівників.

Ступені порівняння якісних прислівників. Перехід інших частин мови у прислівники. Уживання прислівників у ролі службових слів.

Службові частини мови: Прийменник.

Загальне поняття про прийменник. Поділ прийменників за походженням. Поділ прийменників за морфологічною будовою.

Зіставлення прийменникового керування в українській і російській мовах. Порівняльна характеристика вживання прийменників *з, до, в, у* тощо в українській та російській мовах. Правопис складних прийменників.

Сполучник.

Синтаксична роль сполучників у реченні.

Сполучники сурядності. Сполучники підрядності. Прості, складні і складені

сполучники, їх правопис. Одиначні, повторювані та парні сполучники.

Частка.

Групування часток за значенням. Модальні частки. Правопис часток.

Вигук.

Особливості вигуку як частини мови. Групи вигуків. Розділові знаки при вигуках.

Уживання вигуків у значенні іменників і дієслів. Написання звуконаслідуваних слів.

Синтаксис **Синтаксис як розділ граматики.** Предмет і завдання синтаксису. Одиниці синтаксису – словосполучення, речення, текст.

Словосполучення і речення. Поняття про словосполучення. Вияв у словосполученні національної специфіки мови. Сурядний і підрядний зв'язки слів у словосполученнях. Засоби синтаксичного зв'язку в сполученні слів.

Типи синтаксичних відношень між компонентами словосполучення. Синтаксичний аналіз словосполучення

Культура мовлення. Правила сполучуваності слів у словосполученнях. Синоніміка словосполучень. Типи словосполучень за морфологічними ознаками головного слова. Прості та складні словосполучення. Види синтаксичного зв'язку у словосполученнях.

Просте речення. Речення як синтаксична одиниця. Найголовніші ознаки речення, що відрізняють його від словосполучення.

Типи речень: 1) за складом; 2) за структурою; 3) за наявністю граматичних засобів вираження заперечення; 4) за метою висловлювання.

Окличні речення як вираження емоційного стану мовця.

Розділові знаки в кінці речення. Неускладнені та ускладнені речення. Порядок слів у простому реченні. Актуальне членування речення. Логічний наголос.

Культура мовлення. Інтонація спонукальних і окличних речень, що передає різні емоційні відтінки значення.

Риторичні запитання, виклад за допомогою запитань і відповідей як засіб виразності мовлення.

Логічний наголос і порядок слів як засіб підвищення точності й виразності мовлення.

Головні й другорядні члени речення.

Головні й другорядні члени речення. Структура двоскладного речення. Підмет як головний член речення. Простий підмет, способи його вираження. Складений підмет, способи його вираження.

Присудок як головний член речення. Види присудків, способи їх вираження. Ускладнені присудки.

Другорядні члени речення. Додаток як синтаксичне вираження об'єкта дії. Прямий і непрямий додаток, способи його вираження.

Означення як синтаксичне вираження атрибута. Узгоджені й неузгоджені означення, способи їх вираження.

Прикладка як особлива форма означення. Написання прикладки з означуванням словом.

Обставини як синтаксичне вираження різних ознак і відношень дії або стану. Типи обставин за значенням і способи їх вираження.

Синтаксичне й актуальне членування речення. Стилiстична роль другорядних членів речення. Синтаксичний аналіз простого двоскладного речення.

Культура мовлення. Правильне вживання форм присудка при підметі, вираженому словосполученням або складноскороченим словом. Синоніміка присудків.

Стилістична роль означень і порівняльних зворотів у художньому мовленні. Обставини як засіб зв'язку речень у текстах, їх синоніміка.

Стилістичне використання розповідних, питальних, спонукальних і окличних речень.

Узгодження підмета з присудком. Стилістичне вживання різних форм присудків. Тире між підметом і присудком.

Односкладні речення.

Односкладні речення з головним членом, співвідносним із підметом – називні (номінативні).

Односкладні речення з головним членом, співвідносним із присудком. Вираження в них головного члена речення.

Неповні речення.

Повні й неповні речення. Двоскладні й односкладні неповні речення, їхні функції та структурні різновиди. Розрізнення неповних і формально схожих з ними повних односкладних речень. Пунктуація в неповних реченнях. Місце неповних речень у мовних стилях.

Нечленовані конструкції (слова-речення), їхні типи за значенням і функціями. Уживання неповних речень у діалозі, а також у складі речень для уникнення невиправданих повторень.

Стилістична роль односкладних речень. Узагальнено-особові речення в усній народній творчості. Синтаксичний аналіз односкладних речень.

Просте ускладнене речення. Речення з однорідними членами.

Поняття про однорідні члени речення. Засоби вираження однорідності. Особливості інтонації в реченнях з однорідними членами.

Однорідні й неоднорідні означення.

Узагальнюючі слова при однорідних членах речення. Двокрапка й тире при узагальнюючих словах у реченні. Розділові знаки між однорідними членами.

Стилістичні особливості речень з однорідними членами. Уживання сурядних сполучників при однорідних членах речення.

Узгодження присудка з однорідними підметами. Види зв'язку між однорідними членами.

Речення з відокремленими членами.

Відокремлені другорядні члени речення.

Синтаксичні, морфологічні та семантичні умови відокремлення. Відокремлені означення, прикладки. Відокремлені обставини, додатки. Стилістичні можливості відокремлених членів речення.

Розділові знаки при відокремлених другорядних членах речення. Відокремлення уточнюючих членів речення. Пунктуація при уточнюючих членах речення.

Речення, ускладнені вставними і вставленими конструкціями.

Вставні слова і сполучення слів. Інтонація вставних слів і словосполучень, їхня стилістична роль.

Вставні речення, їхні смислові функції, стилістичне вживання. Речення із вставленими конструкціями.

Звертання.

Значення і способи вираження звертання. Місце звертання в реченні. Інтонація при звертанні. Самобутність українських звертань. Уживання розділових знаків при звертанні.

Особливості використання звертань у різних стилях мовлення. Поняття про вокативні речення.

Культура мовлення. Уточнююча та увиразнююча роль відокремлених членів речення у художніх творах.

Стилістичні особливості діалогу в художніх творах. Риторичні звертання як художній засіб.

Складне речення.

Поняття про складне речення як змістову, структурну та інтонаційну єдність. Засоби зв'язку частин складного речення.

Типи складних речень за способом поєднання частин: сполучникове, безсполучникове, складне речення з різними видами зв'язку.

Складносурядні речення.

Складносурядне речення, його структура і засоби овормлення зв'язку між частинами.

Різновиди складносурядних речень: єднальні, звставно-протиставні та розділові. Розділові знаки в складносурядних реченнях.

Синтаксичний аналіз складносурядного речення.

Складнопідрядні речення.

Складнопідрядне речення, його структура. Розмежування сполучників і омонімічних із ними сполучних слів.

Засоби оформлення зв'язку між головною і підрядними частинами. Структурно-семантична класифікація складнопідрядних речень із підрядними різних видів: з'ясувальними, означальними; займенниково-означальними. Складнопідрядні речення з підрядними обставинними: місця, часу, мети, умови, допусту, причини, наслідку, способу дії. Розділові знаки в складнопідрядних реченнях.

Синонімія складнопідрядних речень з підрядними різних видів і простих речень з відокремленими другорядними членами.

Синтаксичний аналіз складнопідрядного речення.

Безсполучникові складні речення.

Безсполучникове складне речення, його структура, смислові відношення та засоби оформлення зв'язку між частинами. Типи безсполучникових складних речень – з однорідними та неоднорідними частинами.

Синтаксичний аналіз безсполучникових складних речень.

Інтонація та розділові знаки в безсполучникових складних реченнях. Стилістичне забарвлення безсполучникових складних речень порівняно із сполучниковими.

Складні синтаксичні конструкції Багатокомпонентні складні речення.

Поняття про багатокомпонентні складні речення. Структурні особливості та засоби оформлення зв'язку між частинами багатокомпонентного складного речення.

Типи багатокомпонентних складних речень: 1) багатокомпонентні складносурядні; 2) багатокомпонентні складнопідрядні – з однорідною та неоднорідною супідрядністю, послідовною та комбінованою підрядністю; 3) багатокомпонентні безсполучникові; 4) багатокомпонентні складні речення з різними видами зв'язку (змішаного типу).

Період.

Період, його основні ознаки та структура. Особливості інтонування, розділові знаки між частинами періоду.

Стилістика періоду. Синтаксичний аналіз складних синтаксичних конструкцій.

Конструкції з чужим мовленням.

Способи передання чужого мовлення. Пряма мова.

Непряма мова. Заміна прямої мови непрямою і навпаки. Невласне пряма мова. Цитата. Діалог. Полілог. Розділові знаки при прямій мові, цитуванні, діалозі та полілозі.

Синтаксичний аналіз конструкцій із чужим мовленням.

Правильне вживання сполучників і сполучних слів у складних реченнях. Синоніміка складних речень – сполучникових і безсполучникових. Використання синонімічних складнопідрядних і простих речень із відокремленими членами. Синоніміка різних способів передачі чужого мовлення. Уживання розділових знаків залежно від змісту висловлювання.

Пунктуація.

Основи пунктуації сучасної української літературної мови. Принципи української пунктуації. Основні правила пунктуації.

Пунктуаційний розбір. Вживання розділових знаків залежно від змісту, структури та інтонації вислову. Кома в складному реченні. Тренувальні диктанти. Система розділових знаків: відділяючі і відокремлюючі. Основні правила вживання розділових знаків у кінці та в середині речення.

Стилістика.

Поняття про стиль і стилістичну норму.

Стилі української літературної мови: офіційно-діловий, науковий, публіцистичний, художній, розмовний, епістолярний, конфесійний. Різновиди основних стилів мовлення.

Експресивні різновиди мовлення: урочистий, офіційний, фамільярний, інтимно-ласкавий, гумористичний, сатиричний.

Лінгвістика тексту.

Поняття про складне синтаксичне ціле. Засоби зв'язку, організації та оформлення складного синтаксичного цілого. Структурні типи: складні синтаксичні цілі з ланцюжковим (послідовним), паралельним і змішаним зв'язком компонентів.

Стилістичний розбір тексту.

Поняття про текст. Тема, мета, заголовок. Структура тексту: зачин, основна частина, кінцівка. Поділ тексту на абзаци. Форма викладу змісту: монологічна, діалогічна, полілогічна.

Типи мовлення – розповідь, опис, міркування.

Складне синтаксичне ціле. Структурні типи синтаксичних цілих відповідно до різних класифікацій. Абзац. Роль абзацу в конструюванні тексту.

Українська література

Українська усна народна творчість та давня українська література.

Жанрове і тематичне розмаїття українського фольклору.

Український героїчний епос. Жанровий склад. Періодизація та циклізація. Провідні сюжети і теми.

Література Київської Русі, історичні умови її виникнення та характерні риси. Монументальний історизм як «стиль епохи». Розвиток літописання.

«Слово о полку Ігоревім» як найвидатніша пам'ятка давньоруського письменства. Переклади і переспіви, мотиви і образи цього твору у пізнішій літературі.

Два табори полемістів і основні етапи розвитку. Полемічна література. Творчість Івана Вишенського. Оцінка її І. Франком.

Козацькі літописи Самовидця, Григорія Граб'янки, Самійла Величка. Характерні риси стилю бароко.

Г.Сковорода як найвидатніший український філософ-просвітител, педагог і письменник XVIII ст.

Історія української літератури XIX ст.

Творчість Івана Котляревського. Жанрові та стильові особливості поеми «Енеїда». Епохальне значення цього твору.

П'єса І.Котляревського «Наталка Полтавка» та її значення у розвитку нової української драматургії.

Поняття про сентименталізм та особливості його розвитку в українській літературі. Художня манера Г.Квітки-Основ'яненка-повістяра («Маруся», «Козир-дівка»).

Байка як літературний жанр. Становлення нової української літературної байки. Розвиток цього жанру у творчості письменників XIX століття (П. Гулака-Артемівського, Євгена Гребінки, Леоніда Глібова та ін.).

Поняття про романтизм. Розвиток романтизму в українській літературі 20–60-х років XIX століття. Роль харківської поетичної школи та «Руської трійці» у цьому процесі.

Творчість Т. Шевченка. Рання творчість, поема «Гайдамаки». Період «Трьох літ» (1843–1847 рр.). Творчість Т. Шевченка 1847–1857 рр. «Сон», «Кавказ», «І мертвим, і живим...», цикл «В казематі». Останній період творчості (1857–1861 рр.). «Неофіти», «Марія», поезія.

«Чорна рада» П. Куліша як перший український історичний роман.

Творчість Марка Вовчка («Народні оповідання», «Інститутка»).

Тематичне та жанрове розмаїття прози І. Нечуя-Левицького.

Творчість Панаса Мирного. Соціально-психологічні романи «Хіба ревуть воли, як ясла повні?», «Повія».

«Театр корифеїв» і розвиток української драматургії. М. Старицький. М. Кропивницький. І. Карпенко-Карий.

Історія української літератури межі XIX–XX століття.

Жанрове і тематичне розмаїття творчості І. Франка. «Зів'яле листя», «Перехресні стежки», «Мойсей». Іван Франко як критик і літературознавець.

Творчість Лесі Українки. Поезія, драматичні поеми.

Поняття про імпресіоністичну новелу та її місце в жанровій системі. Художня специфіка малої прози М. Коцюбинського.

«Тіні забутих предків» М. Коцюбинського у світлі неоромантичної традиції. Місце і роль фольклору в творі.

Феміністичні мотиви у творчості О. Кобилянської. «Людина», «Царівна», «Valse mélancolique», «Земля».

Експресіонізм і психологізм у творчості В. Стефаника.

Модерністські тенденції в українській поезії початку ХХ століття (М. Вороний, Олександр Олесь, «Молода муза» та ін.)

Історія української літератури ХХ століття.

Розвиток модерністського дискурсу в українській літературі на початку ХХ ст.

Літературна діяльність В. Винниченка – жанри, тематика й проблематика творів, стильова своєрідність.

Літературна дискусія 1925–1928 років та роль М. Хвильового у ній. Організація літературних сил в окремих спілках, гуртках, групах та об'єднаннях у 20–30-х роках ХХ ст.

Стильові тенденції в українській прозі 20–30-х років ХХ ст. (Микола Хвильовий, Григорій Косинка та ін.)

Літературна дискусія 1925–1927 рр.: загальна характеристика явища.

«Неокласики» в українській літературі.

Футиризм в українській літературі 20-х рр.

Художня своєрідність прозового доробку Ю. Яновського.

Драматургія Миколи Куліша як визначне явище у світовій літературі.

Література української діаспори.

«Празька школа поетів»: визначальні теми, мотиви, концепція поетичної творчості.

Творчість В. Барки. «Жовтий князь», поезія.

І. Багрянний «Сад Гетсиманський», «Тигролови».

Екзистенційні мотиви та риси сюрреалізму в поезії Нью-Йоркської групи.

О. Довженко як творець жанру кіноповісті. «Зачарована Десна», «Україна в огні».

Шістдесятництво як літературне явище. Творчість Л.Костенко, І.Драча, М.Вінграновського, Д.Павличка, В.Симоненка.

«Друга хвиля» шістдесятництва. І.Світличний. І.Калинець.

Постать В.Стуса.

Жанр історичного роману в українській літературі II половини ХХ ст.: тематичне спрямування, представники жанру.

Художня специфіка романістики П.Загребельного. Особливості композиції роману «Диво».

Тематика, проблематика, художня своєрідність прози Гр. Тютюнника.

Тематичний діапазон та художні особливості новелістики О. Гончара.

«Химерна» проза в українській літературі II половини ХХ ст.

В.Шевчук «Дім на горі», «Птахи з невидимого острова».

Герметизм в українській поезії другої половини ХХ ст.

Міфологічне світовідчуття у творчості поетів Київської школи.

Явище «асоціативної поезії» в українській літературі 70–80-х рр. В.Герасим'юк, Л.Талалай, І.Римарук.

Феміністичний дискурс в українській літературі II половини ХХ ст.

Епатаж кінця 80-х рр. – Бу-Ба-Бу, Пропала грамота, Нова література.

Постмодернізм в українській літературі кінця ХХ – початку ХХІ ст. Ю.Андрухович, О.Забужко, Ю.Іздрик, С.Жадан.

II. ВИМОГИ ДО ЗДІБНОСТЕЙ І ПІДГОТОВЛЕНОСТІ АБІТУРІЄНТІВ

Оволодіння системою знань, що відповідають вимогам освітньо-кваліфікаційного

рівня «магістра» за спеціальністю 035 «Філологія (українська мова)» і передбачає, що вступники повинні мати диплом бакалавра із зазначеного напрямку або перехресного напрямку, що передбачений правилами прийому; вільно володіти державною мовою, мати здібності до оволодіння знаннями та навичками в галузі фундаментальних та професійно орієнтованих філологічних дисциплін.

Фахове випробування вступників сприяє виявленню здібностей у майбутніх фахівців у галузі української філології. У процесі його проведення абітурієнти повинні показати навички та вміння спілкування англійською мовою, теоретичними знаннями з різних лінгвістичних та літературознавчих дисциплін, а також вміння реалізувати здобуті знання в майбутній професійній діяльності.

Вступник повинен продемонструвати:

- вільне володіння іноземною мовою, що передбачає: а) наявність високого рівня знань з практичної фонетики, практичної граматики та практики усного та писемного мовлення англійською мовою, а також б) реалізацію мовної норми в різних видах мовленнєвої діяльності, комунікативних ситуаціях і сферах спілкування; в) уміння та навички використання базового словника в обсязі програмних вимог (близько 4500 лексичних одиниць) та вживати їх в усній та письмовій формі рецептивних та продуктивних видах мовленнєвої діяльності;
- знання основних концептів теоретичної фонетики, теоретичної граматики, лексикології, словотвору, синтаксису, стилістики, історії англійської мови;
- вміння визначати відповідні мовні явища, здійснювати їх систематизацію та інтерпретацію, виходячи з теоретичних закономірностей функціонування мовної системи під час аналізу конкретного матеріалу;
- знання тематичних і жанрово-стильових особливостей української усної народної творчості;
- чітке уявлення про особливості розвитку української літератури з часів Київської Русі до XXI століття;
- знання змісту та розуміння значення класичних творів української літератури XI–XX ст.;
- вміння тлумачити літературно-художні явища у єдності змісту і форми (іманентний аналіз) з урахуванням закономірностей розвитку світового літературного процесу, культурно-історичного, соціально-політичного, біографічного та ін. контекстів (контекстуальний аналіз).
- вміння оперувати основними поняттями й загальними положеннями з теорії літератури.

ІІІ. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Екзаменаційне завдання містить 30 тестових питань, що охоплюють усі теми, наведені в тематичному змісті програми. Кожне тестове питання оцінюється у 6,66 бали. Таким чином, правильна відповідь на 30 запитань оцінюється у 200 балів:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6,66	13,32	19,98	26,64	33,3	39,96	46,62	53,28	59,94	66,6
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

73,26	79,92	86,58	93,24	100	106,66	113,32	119,98	126,64	133,36
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
139,96	146,62	153,28	159,94	166,6	173,2	179,92	186,58	193,24	200

Набрані бали додаються до загального вступного рейтингу студента.

Користуватися додатковою літературою під час написання вступного випробування не дозволяється.

ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

Загальне мовознавство та історія лінгвістичних вчень

Базова література:

1. Кочерган М. П. Загальне мовознавство: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих закладів освіти. К. : Академія, 2008. 288 с.

2. Лингвистический энциклопедический словарь. / Гл. ред. В. Н. Ярцева. 2-е изд., доп. М. : БРЭ, 2002. 684 с.

4. Сосюр Фердинан де. Курс загальної лінгвістики / Пер. Андрій Корнійчук, Костянтин Тищенко. Ред. Ніна Клименко. К. : Основи, 1998. 324 с.

Додаткова література:

1. Апресян Ю. Д. Избранные труды. Интегральное описание языка и системная лексикография. Т. II. М. : Языки русской культуры, 1999. С. 263–305.

2. Арутюнова Н. Д. Типы языковых значений: Оценка. Событие. Факт. М. : Наука, 1988. 339 с.

3. Бондарко А. В. Теория значения в системе функциональной грамматики: На материале русского языка / Рос. академия наук. Ин-т лингвистических исследований. М. : Языки славянской культуры, 2002. 736 с.

4. Вежбицкая А. Понимание культур через посредство ключевых слов. М. : Языки славянской культуры, 2001. 288 с.

5. Вержбицкая А. Семантические универсалии и описание языков / Пер. с англ. А. Д. Шмелева под ред. Т. В. Булыгиной. М. : Языки русской культуры, 1999. 355 с.

6. Вихованець І. Р. Теоретична морфологія української мови: Академ. граматики укр. мови / За ред. І. Вихованця. К. : Унів. Вид-во «Пульсари», 2004. 400 с.

7. Журавлёв А. П. Фонетическое значение. Л. : ЛГУ, 1974. 148 с.

8. Леонтьев А. А. Основы психолингвистики. М. : СМЫСЛ, 1997. 287 с.

9. Шмелев А. Д. Парадоксы идентификации. *Тождество и подобие. Сравнение и идентификация*. М. : Институт языкознания АН СССР, 1990. С. 33–51.

10. Леонтьев А. А. Основы психолингвистики. М. : СМЫСЛ, 1997. 287 с.

11. Щерба Л. В. О тройном аспекте языковых явлений и об эксперименте в языкознании. *Языковая система и речевая деятельность*. Л. : Наука, 1974. 428 с.

12. Щерба Л. В. О частях речи в русском языке. *Языковая система и речевая деятельность*. М. : Наука, 1974. 104 с.

Теоретичні проблеми синтаксису сучасної української мови

Базова література:

1. Вихованець І. Р. Нариси з функціонального синтаксису української мови : монографія. К. : Наукова думка, 1992. 224 с.

2. Загнітко А. П. Теоретична граматики української мови: Синтаксис : монографія. Донецьк : ДонНУ, 2001. 662 с.

3. Загнітко А. П. Теоретична грамати́ка сучасної української мови: Морфологія. Синтаксис : монографія. Донецьк : Бао, 2011. 992 с.

4. Кочерган М. П. Загальне мовознавство : підручник. К. : ВЦ «Академія», 2003. 464 с.

5. Слинько І. І., Н. В. Гуйванюк, М. Ф. Кобилянська. Синтаксис сучасної української мови : навч. посібник. К. : Вища школа, 1994. 670 с.

6. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис / За заг. ред. акад. І. К. Білодіда. К. : Наукова думка, 1972. 516 с.

7. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови : підручник. К. : ВЦ «Академія», 2004. 408 с.

Додаткова література:

1. Акимова Г. Н. Новое в синтаксисе современного русского языка : монография. М. : Высшая школа, 1990. 168 с.

2. Актуальные проблемы русского синтаксиса / под. ред. К. В. Горшковой, Е. В. Клобукова. М. : Изд-во Московского университета, 1984. 307 с.

3. Арутюнова Н. Д. Предложение и его смысл: Логико-семантические проблемы : монография. М. : Наука, 1976. 383 с.

4. Бабайцева В. В. Система членов предложения в современном русском языке : монография / В. В. Бабайцева. М. : Просвещение, 1988. 158 с.

5. Блумфилд Э. Язык : монография. М. : Прогресс, 1974. 447 с.

6. Бондарко А. В. Функциональная грамматика : монография. Л. : Наука, 1984. 136 с.

7. Виноградов В. В. Русский язык : Грамматическое учение о слове : монография. Л. : Учпедгиз, 1947. 784 с.

8. Вихованець І. Р., К. Г. Городенська, В. М. Русанівський. Семантико-синтаксична структура речення : монографія. К. : Наукова думка, 1983. 219 с.

9. Есперсен О. Философия грамматики : монография. М. : Изд-во иностранной литературы, 1958. 404 с.

10. Золотова Г. А. Очерк функционального синтаксиса русского языка : монография. М. : Наука, 1973. 351 с.

11. Золотова Г. А. К построению функционального синтаксиса русского языка. *Проблемы функциональной грамматики*. М. : Наука, 1985. С. 87–93.

12. Кононенко В. И. Системно-семантические связи в синтаксисе русского и украинского языка : монография. К. : Вища школа, 1976. 209 с.

13. Кржижкова Е. Адвербиальная детерминация со значением места и направления: Опыт трансформационного анализа. *Вопросы языкознания*. 1967. № 2. С. 32–48.

14. Кротевич Е. В. Синтаксические отношения между членами словосочетания и предложения Е. В. Кротевич. *Вопросы русского языкознания* / под. ред. Е. В. Кротевича. Львов : Изд-во Львовского ун-та, 1956. Кн. 2. С. 3–18.

15. Ломтев Т. П. Вторичные синтаксические отношения между словами в предложении. *Проблемы истории и диалектологии славянских языков*. М. : Наука, 1971. С. 174–180.

16. Ломтев Т. П. Предложение и его грамматические категории : монография. М. : Изд-во Московского университета, 1972. 199 с.

17. Мартынов В. В. Функциональная грамматика и категории языка. *Проблемы функциональной грамматики*. М. : Наука, 1985. С. 15–161.

18. Мухин А. М. Синтаксемный анализ и проблема уровней языка : монография. Л. : Наука, 1980. 308 с.
19. Пешковский А. М. Русский синтаксис в научном освещении : монография. М. : Учпедгиз, 1928. 451 с.
20. Плющ М. Я. Категорії суб'єкта і об'єкта в структурі простого речення : монографія. К. : Вища школа, 1986. 175 с.
21. Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов. М. : Советская энциклопедия, 1969. 608 с.
22. Золотова Г.А. Синтаксический словарь: Репертуар элементарных единиц русского синтаксиса. М. : Наука, 1988. 440 с.
23. Языкознание : Большой энциклопедический словарь / Гл. ред. В.Н. Ярцева. М. : Научное издательство «Большая Российская энциклопедия», 1998. 685 с.
24. Українська мова / Відп. ред. В.М. Русанівський, О.О. Тараненко : енциклопедія. К. : Вид-во «Українська енциклопедія ім. М.П. Бажана, 2004. 833 с.
25. Удовиченко Г.М. Словосполучення у сучасній українській мові. К.: Наук. думка, 1968. 227 с.

Теорія літератури та історія літературно-художньої критики

Базова література:

1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. Львів : Літопис, 2002. 832 с.
2. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство і культурологія. К., 2008. 360 с.
3. Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики: спроба літературно-наукової методології. Т.1. К., 1998. 354 с.
4. Білоус П. В. Теорія літератури : навчальний посібник. К., 2013. 393 с.
5. Борев Ю. Б. Роль литературной критики в художественном процессе. М., 1972. 389 с.
6. Галич О. А., Назарець В.Н., Васильєв Е.М. Теорія літератури : навчальний посібник. К. : Либідь, 2001. 488 с.
7. Галич О. А. Історія літературознавства: У 2 ч. Ч. 2 : Українське літературознавство. Луганськ, 2006. 315 с.
8. Галич О. А. Історія літературознавства : підручник. К., 2013. 392 с.
9. Гнатюк М. Літературознавчі концепції в Україні другої половини ХІХ початку ХХ сторіч. Львів, 2002. 208 с.
10. Гром'як Р. Історія української літературної критики (від початків до кінця ХІХ століття). Тернопіль, 1999. 410 с.
11. Даниленко І. Теорія віршування: Аналіз поетичного тексту : практикум. Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2003. 123 с.
12. Егоров Б. Ф. О мастерстве литературной критики: Жанр. Композиция. Стиль. Л., 1980. 421 с.
13. Зинченко В. Г., Зусман В. Г., Кирнозе З. И. Литература и методы ее изучения. Системно-синергетический поход : учебное пособие. М. : Флинта : Наука, 2011. 280 с.
14. Ільницький М. Критика і критерії. Львів, 1998. 326 с.
15. Історія української літературної критики та літературознавства. Хрестоматія : у 3-х книгах : навч. посібник / упоряд. П. М. Федченко. Кн. 1. К. : Либідь, 1996.
16. Історія української літературної критики та літературознавства. Хрестоматія : у 3-х книгах : навч. посібник / упоряд. П. М. Федченко. Кн. 2. К. : Либідь, 1998.

17. Історія української літературної критики XIX ст. К., 1988. 224 с.
18. Карпіловська Є. А., Тарновецька Л.О. Українська література XI–XV століть : хрестоматія з коментарями. Чернівці, 1997. 368 с.
19. Література. Теорія. Методологія / Пер. з польськ. С. Яковенка; упор. і наук. ред. Д. Уліцької. К., 2006. 543 с.

Додаткова література:

1. Агеєва В. Жіночий простір: Феміністичний дискурс українського модернізму: монографія. К., 2003. 320 с.
2. Барт Р. Избранные работы. Семиотика. Поэтика. М., 1989. 616 с.
3. Бахтин М. М. Вопросы литературы и эстетики. М., 1975. 504 с.
4. Бахтин М. М. Формы времени и хронотопа в романе. *Вопросы литературы и эстетики*. М., 1975. С. 234–407.
5. Бахтин М. М. Эстетика словесного творчества. М. : Искусство, 1979. 424 с.
6. Веселовский А. Н. Историческая поэтика. М. : Высш. шк., 1989. 404 с.
7. Виноградов В. В. Проблема авторства и теория стилей. М., 1961. 645 с.
8. Гадамер Х.-Г. Истина и метод. М., 1988. 704 с.
9. Драгоманов М. Літературно-публіцистичні праці. Т. 2. К., 1973.
10. Гнатюк М. Літературознавчі концепції в Україні другої половини XIX початку XX сторіч. Львів, 2002. 546 с.
11. Гинзбург Л. Я. О лирике. М. : Интрада, 1997. 408 с.
12. Зубрицька М. HomoLegens: читання як соціокультурний феномен. Л., 2004.
13. Копистянська Н. Х. Жанр, жанрова система у просторі літературознавства : монографія. Львів : ПАІС, 2005. 368 с.
14. Костенко Н. В. Українське віршування XX століття. К. : Либідь, 1993. 232 с.
15. Коцюбинська М. Х. Образне слово в літературному творі. Питання теорії художніх тропів. К. : Видавництво АН УРСР, 1960. 188 с.

Історія української літератури

Базова література:

1. Береза І., Руссова В. Історія української літератури (давня література). Миколаїв. : ЧДУ ім. Петра Могили, 2011. 168 с.
2. Білоус П. Історія української літератури XI–XVIII ст. : навч. посіб. К. : ВЦ Академія, 2009. 424 с.
3. Грушевський М. Історія української літератури : У 6 т. К., 1999.
4. Єфремов С. Історія українського письменства. К. : Femina, 1995. 688 с.
5. Зеров М. Українське письменство. К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. 1301 с.
6. Золоте слово: У 2 т.: Хрест. літератури України-Русі епохи Середньовіччя IX – XV століть / Укл. В.Яременко, О.Сліпущко. К., 2002. Т. 1.
7. Ісіченко І., Архiepіскоп. Історія української літератури: епоха Бароко (XVII–XVIII ст.): Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Львів : Святогорець, 2011.
8. Історія української літератури XX ст. : У 2 кн. / За ред. В. Г. Дончика. К. : Либідь, 1998. Кн. 1. 464 с.
9. Історія української літератури: у 2 кн. Кн.1 : Підр. для студ. філологічн. спец. ВНЗ / За ред. М.Г.Жулинського. К.: Либідь, 2005.
10. Історія української літератури: у 2 кн. Кн.2 : Підр. для студ. філологічн. спец. ВНЗ / За ред. М.Г.Жулинського. К.: Либідь, 2006.

11. Історія української літератури. Кінець XIX – поч. XX ст.: у 2-х кн. : Підр. для студ. ВНЗ / За ред. О.Д. Гнідан. К.: Либідь, 2006.
12. Історія української літератури: XIX ст. У 3 кн. К., 1995–1997.
13. Історія української літератури: XX ст.: У 2 кн. К., 1994–1998.
14. Кузнецов Ю. Імпресіонізм в українській прозі кінця XIX початку XX ст. К. : Зодіак, 1995.
15. Лановик М. Українська усна народна творчість : Підр. для студентів філологічних факультетів університетів. К.: Знання, 2006.
16. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці, 2001.
17. Літературознавчий словник-довідник. К., 1997.
18. Наєнко М.К. Історія українського літературознавства і критики. К. : Академія, 2010.
19. Павличко С. Теорія літератури. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002.
20. Полек В. Історія української літератури X–XVIII ст. К., 1994.
21. Пустова Ф. Іван Франко – історик літератури. К., 1995.
22. Сулима М. Давня українська література: Хрестоматія. К., 1992.
23. Сучасна українська література кінця XX – початку XXI ст. / Упоряд. І. Андрусяк. К.: Школа, 2006.
24. Українська літературна енциклопедія : У 5 т. К., 1988.
25. Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики XX ст.: У 4 кн. К., 1994–1995.
26. Хропко П. Становлення нової української літератури. К., 1988.
27. Хропко П. та ін. Історія української літератури: перші десятиріччя XIX ст. К., 1992.
28. Шевчук В. Муза Роксоланська : У 2-х кн. К. : Либідь, 2005. Кн. 2. 728 с.

Додаткова література:

1. Агеєва В. Жіночий простір. Феміністичний дискурс українського модернізму. К. : Факт, 2003. 302 с.
2. Александрович Т., Корпанюк М. Поетика прози Григорія Сковороди : монографія. Корсунь-Шевченківський : ФОП Гаврищенко В. М., 2011. 270 с.
3. Андрущенко М. Києво-Могилянська академія і український літературний процес XVIII ст. К. : Українська книга, 1999. 208 с.
4. Бабишкін О. Михайло Стельмах. К., 1981.
5. Брюховецький С. Ліна Костенко. К., 1998.
6. Величковський І. Повне зібрання творів. Дзигар цілий і напівдзигарик : Переклад, вступна стаття та примітки В. О. Шевчука. К. : Дніпро, 2004.
7. Возняк М. Історія української літератури. У 2 кн. Львів : Світ, 1994. 560 с.
8. Гречанюк С. На тлі XX століття. К., 1990.
9. Григорій Сковорода – джерело духовної величі та сучасність (матеріали Переяслав-Хмельницьких 14 Сковородинівських читань) / Відповід. Ред. М. П. Корпанюк. К. : ВП «Просвіта», 2009.
10. Гончар О. Письменницькі роздуми. К., 1980.
11. Гримич Г. Загадка творчого бунту: Новелістика українських шістдесятників. К., 1995.
12. Гундорова Т. ПроЯвлення слова. Дискурсія раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація. Львів : Літопис, 1997.

13. Діалектика художнього пошуку: Літературний процес 60–80-х років. К., 1998.
14. Дончик В. Істина – особистість: Проза Павла Загребельного. К., 1984.
15. Європейське Відродження та українська література XIV–XVIII ст. К. : Наукова думка, 1993. 372 с.
16. Жулинський М. Він знав, «як много важить слово... ». К. : Вид. центр «Просвіта», 2008. 136 с.
17. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст : франківський період. К. : Факт, 2006. 156 с.
18. Забужко О. Шевченків міф України: спроба філософського аналізу. К., 1997.
19. Задорожня Л. Є. Гребінка. Літературна постать. К., 2000.
20. Завадка Б. Серце чистее подай: Проблеми релігії у творчості Тараса Шевченка. Львів, 1993.
21. Зборовська Н. Психоданаліз і літературознавство. К. : Академвидав, 2003. 298 с.
22. Ільницький М. Іван Драч: Нарис творчості. К., 1986.
23. Ільницький М. На вістрі серця і пера (Про спадкоємність художніх ідей і новаторство в сучасній українській поезії). К., 1980.
24. Коваль В. «Собор» і навколо собору. К., 1989.
25. Корнійчук В. Ліричний універсум Івана Франка: Горизонти поезики. Львів, 2004.
26. Кузякіна М. П'єси Миколи Куліша. К., 1970.
27. Макаров А. Світ образу: Літ.-крит. нарис. К., 1977.
28. Мельник Я. Сила вогню і слова: Літпортрети. К., 1991.
29. Моренець В. На відстані серця: Літ.-крит. нариси, есе. К., 1986.
30. Моренець В. Національні шляхи поетичного модерну першої половини ХХ ст.: Україна і Польща. К., 2002.
31. Микитась В. Давньоукраїнські студенти і професори. К. : Абрис, 1994. 288 с.
32. Наливайко Д. Очима Заходу: Рецепція України в Західній Європі XI–XVIII ст. К. : Основи, 1998. 578 с.
33. Наталя Кузякіна. Автопортрет, інтерв'ю, статті з історії і теорії драми / Упор., вступна стаття В.П. Саєнко; наук. ред. С.А. Гальченко. Дрогобич, 2010.
34. Наш першорозум : Вивчення творчості Г.Сковороди в школах, ліцеях, гімназіях, коледжах : методичний посібник. Переяслав-Хмельницький : ФОП О. М. Лукашевич, 2012. 420 с.
35. Пахльовська О. Українські шістдесятники: філософія бунту. К., 2001.
36. Павличко Д. Магістралями слова: Літ.-крит. статті. К., 1997.
37. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі : монографія. К. : Либідь, 1999. 447 с.
38. Павличко С. Теорія літератури. К., 2002.
39. Павлишин М. Канон і іконостас: Літ.-крит. статті. К., 1997.
40. Погрібний А. Олесь Гончар. К., 1987.
41. Поезія Ліни Костенко в часах перехідних і вічних. К. : ВД «КМА», 2005. 105 с.
42. Поліщук Я. Література як геокультурний проект: Монографія. К., 2008.
43. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. Івано-Франківськ, 2002.
44. Працьовитий В. Національний характер в українській драматургії 20-х – початку 30-х років ХХ століття. Львів, 2004.

45. Салига Т. Продовження: Літ.-крит. студії. К., 1991.
46. Салига Т. У глибинах гармонії: Літ.-крит. статті. К., 1986.
47. Слабошпицький М. Літературні профілі. К., 1984.
48. Скоць А. Поеми Івана Франка. Львів, 2002.
49. Соловей Е. Поезія пізнання: (Філософська лірика в сучасній літературі). К., 1991.
50. Стрельбицький М. Проза монументального історизму. К., 1988.
51. Сулима В. Біблія і українська література. К. : Освіта, 1998. 400 с.
52. Таран Л. Енергія пошуку: Літ.-крит. статті. К.. 1988.
53. Ткаченко А. Іван Драч: Нарис творчості. К., 1988.
54. Ткаченко А. Василь Симоненко: Нарис життя і творчості. К., 1990.
55. Ткаченко О. Українська класична елегія. Суми, 2004.
56. Ушкалов Л. Есеї про українське бароко. К., 2006.
57. Хороб С. Українська драматургія: Кризь виміри часу: Теоретичні та історико-літературні аспекти драми. Івано-Франківськ, 1999.
58. Хороб С. Українська модерна драма кінця ХІХ – початку ХХ століття (Неоромантизм, символізм, експресіонізм). Івано-Франківськ, 2002.
59. Чижевський Д. І. Історія української літератури. К. : Видавничий центр «Академія», 2003. 480 с.
60. Шумило Н. Під знаком національної самобутності. К., 2003.

Сучасна українська література

Базова література:

1. Дві тонни : Антологія поезії двотисячників / упор. Б.-О. Горобчук, О. Романенко. К. : Вид-во Романенка «Маузер», 2007. 304 с.
2. Антологія української поезії II половини ХХ сторіччя / [автор передм. та упор. Ю. Ковалів]. К. : Гранослов, 2001. 432 с.
3. Антологія альтернативної української поезії зміни епох. Друга половина 80-х – початок 90-х років / [упор. Ю. Позаяк]. Харків : Майдан, 2001. 184 с.
4. Квіти в темній кімнаті: Сучасна українська новела: Найяскравіші зразки української новелістики за останні п'ятнадцять років / упор., передм., літ. ред. В. Даниленка. К. : Генеза, 1997. 432 с.
5. Опудало: українська прозова сатира, гумор, іронія 80–90-х рр. ХХ ст. / упор., передм., літ. ред. В. Даниленка. К. : Генеза, 1997. 384 с.
6. Гундорова Т. Кітч. Література. Травестії. К. : Факт, 2008. 284 с.
7. Гундорова Т. І. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн. К. : Критика, 2005. 264 с.
8. Зборовська Н. Код української літератури: Проект психоісторії новітньої української літератури : [монографія]. К. : Академвидав, 2006. 504 с.
9. Харчук Р.Б. Сучасна українська проза: постмодерний період: навч. посіб. К.: ВЦ „Академія”, 2008. 248 с.

Допоміжна література:

10. Моренець В. П. Оксиморон: Літературознавчі статті, дослідження, есеї. К. : Медіа Груп, 2010. 528 с.
11. Зборовська Н., Ільницька М. Феміністичні роздуми. На карнавалі мертвих поцілунків. – Львів : Літопис, 1999. 336 с.
12. Забужко О. Хроніки від Фортінбраса: Вибрана есеїстика 90-х. К. : Факт, 1999. 340 с.

13. Гендерні студії в літературознавстві : навчальний посібник / За ред. В.Л.Погребної. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2008. 222 с.
14. Агеєва В. Жіночий простір. Феміністичний дискурс українського модернізму. К. : Факт, 2003. 320 с.
15. Біла А., Бадрак Б. Основи літературознавства. Донецьк, 2010. 153 с.
16. Выготский Л. С. Психология искусства. Санкт-Петербург : Азбука, 2000. 416 с.
17. Гачев Г.Д. Содержательность художественных форм. Эпос. Лирика. Театр. Москва : Просвещение, 1968. 302 с.
18. Хализев В. Е. Теория литературы. Москва : Высш. шк., 2004. 405 с.
19. Чижевський Д.І. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). – Тернопіль: МПП «Презент», за участю ТОВ «Феміна», 1994. 480 с.
20. Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст. У 4 кн. К.: Рось, 1994–1995.

Програма розглянута на засіданні фахової комісії для вступу на здобуття ступеня магістра (протокол № 1 від «24» лютого 2020 року).

Програма розглянута та затверджена на засіданні приймальної комісії університету (протокол № 5 від «26» лютого 2020 року).

Відповідальний секретар
приймальної комісії

А.О. Алексеева